

Az egyház bírói hatalma Jézus Krisztusnak mint az Anyaszentegyház Urának a Máté evangéliuma 16. része 17–19. és a 18. része 15–20. verseiben foglalt kijelentésén, a kulcsok hatalmán alapul.

Hitvallási alapja a Heidelbergi Káté 83–85. pontjaiban foglalt kérdésekre adott válaszokban és a II. Helvét Hitvallás 18. fejezetében van.

Az egyházi fegyelmezés mind tartalmában, mind módszereiben pásztori szolgálat is. A fegyelmezés célja az egyházi élet és szolgálat ékes és jó rendjének biztosítása (1Kor 14, 40).

I. Rész

AZ EGYHÁZ BÍRÓI HATALMA

1. §

Az egyház bírói hatalma fegyelmi ügyekre és olyan vitás tanfegyelmi és igazgatási ügyekre terjed ki, amelyeket az egyházi törvény bírói hatáskörbe utal.

2. §

- (1) Az egyháztagok fegyelmi és az egyházköztség igazgatási ügyében az illetékes presbitérium jár el.
- (2) Egyházi tisztségviselők fegyelmi és igazgatási ügyében az illetékes egyházi bíróság jár el.
- (3) Az egyházi személyek: lelkészi végzettségű személyek, vallásitanárok, misszionáriusok, lévíták, díjazott diakónusok fegyelmi és igazgatási ügyében az egyházi bíróság jár el, minden egyéb alkalmazott tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok szerint kell eljárni. A keresztyén erkölcsre és hithűségre vonatkozó követelményeket az intézmények belső szabályaiban, illetve a munkaszerződésekben kell érvényesíteni.
- (4) Ugyanaz az egyházi bíró csak egy egyházi bíróságnál működhet.

3. §

- (1) Az egyházi bíróságok a részükre meghatározott hatáskörben és eljárási szabályok szerint járnak el, és a hatáskörükbe tartozó ügyekben minden világi hatóság és bíróság kizárásával határoznak.
- (2) Illetékes bíróságától – a törvényben írt kivételektől **(utalás a kivételekre ...)** eltekintve – senki sem vonható el.
- (3) Az egyházi bíróságok tagjai e tisztségükben eljárva kizárólag a törvénynek vannak alárendelve.

4. §

Az egyházi bíróságok a következők:

- a) az Egyházmegyei Bíróság,
- b) a Zsinati Bíróság,

II. Rész

AZ EGYHÁZI BÍRÓSÁGOK SZERVEZETE ÉS HATÁSKÖRE

I. Fejezet

Az Egyházmegyei Bíróság

5. §

- (1) Az Egyházmegyei Bíróság elnöksége az egyházmegye esperese és gondnoka. Az Egyházmegyei Bíróságot az egyházmegyei bírák alkotják, akiket az általános tisztújítás során az alakuló egyházmegyei közgyűlés választ meg a teljes jogú egyháztagok köréből.
- (2) A Máramaros-Ugozca és az Ungi Egyházmegyék bíróságai 3-3 lelkészi és világi tagból, a Beregi Egyházmegye bírósága 4-4 lelkészi és világi tagból áll. A világi tagokat lehetőleg jogi végzettséggel rendelkező, legalább 5 éve teljes jogú egyháztagok köréből kell megválasztani.

6. §

- (1) Az eljáró bírósági tanács összesen három tagból áll. A tanács tagjai közül legalább egy személy lelkészi és lehetőleg egy személy jogi végzettségű.
- (2) Az eljáró bírói tanács tagjait az Egyházmegyei Bíróság elnöksége jelöli ki, elnökét a tagok maguk választják meg.
- (3) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt.

7. §

- (1) Az Egyházmegyei Bíróság első fokon határoz:
 - a) az esperes és az egyházmegyei gondnok kivételével az egyházköztség és az egyházmegye tisztségviselőinek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében,
 - b) az egyházmegyébe bekebelezett, kihelyezett lelkészi jellegű személyek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében,
 - c) az egyházköztségek, valamint az egyházmegyék és azok intézményei igazgatási ügyében.
- (2) Másodfokon határoz: az egyházköztség, az egyháztagok fegyelmi, illetve igazgatási ügyében hozott presbitériumi határozat ellen benyújtott fellebbezések ügyében.

8. §

Az Egyházmegyei Bíróság tárgyalásáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek részletes szabályait a 45. § tartalmazza.

II. Fejezet

Zsinati Bíróság

9. §

- (1) A Zsinati Bíróság elnöksége a Zsinat lelkeszi és világi elnöke.
- (2) A Zsinati Bíróságot alkotják a Zsinat által a Zsinat időtartamára a legalább 5 éve teljes jogú egyháztagok köréből titkos szavazás útján választott 14 zsinati bírósági bíró, lelkeszi és világi bírák egyenlő arányban. A Zsinati Bíróság tagjainak legalább fele, tehát legkevesebb 7 bíró, nem lehet zsinati tag.
- (3) A Zsinati Bíróság tagjául kiemelkedő elméleti felkészültséggel és gyakorlati tapasztalatokkal bíró lelkeszeket, teológiai tanárokat és világi tagokat kell jelölni és megválasztani.
- (4) A Beregi Egyházmegye 6, a Máramaros-Ugocsi és Ungi Egyházmegye 4-4 zsinati bírót jelöl a 14-ből.
- (5) **A Zsinati Bíróság ülése egyszerű többséggel határozatképes.**

10. §

- (1) Az eljáró bírósági tanács összesen 5 tagból áll. A tanács tagjai közül legalább két személy lelkeszi és lehetőleg két személy jogi végzettségű.
- (2) Az eljáró bírói tanács tagjait a Bíróság elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.
- (3) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt, kivéve a 13.§ szerinti eljárást.

11. §

- (1) A Zsinati Bíróság első fokon határoz:
 - a) a püspök és főgondnok fegyelmi ügyeiben,
 - b) a teológiai tanárok, a gyűjteményi tanács elnöke, a zsinati tanácsos, a zsinati jogtanácsos, a zsinati bírák, a Zsinati Iroda lelkeszi jellegű osztályvezetői, az egyházkerületi fenntartású intézmények lelkeszi és világi jellegű vezetői fegyelmi ügyében; e minőségükben elkövetett cselekmények vonatkozásában,
 - c) esperesek és gondnokok, valamint az egyházkerület tisztviselői minden fegyelmi és igazgatási ügyében,
 - d) az egyházkerületi intézmények igazgatási ügyeiben,
 - e) az a) és b) pontban felsoroltak igazgatási ügyeiben,
 - f) a Zsinati Tanács nyugdíjügyekben hozott határozatai ellen benyújtott panaszok ügyében.
- (2) Másodfokon mint fellebbezési bíróság határoz az Egyházmegyei Bíróságtól fellebbezés folytán felterjesztett fegyelmi és igazgatási ügyekben.
- (3) Másodfokon határoz: azokban a fegyelmi ügyekben, amelyekben az elsőfokú bíróságok hivatalvesztés büntetést alkalmaztak. Az eljárásra e törvény 50–58. §-ának rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.
- (4) Rendkívüli jogorvoslatként e törvény VI. fejezetében foglalt rendelkezések alapján elbírálja a felülvizsgálati kérelmeket.

12. §

- (1) A Zsinati Bíróság első fokon hozott, a 11. § (1) bekezdés (a–e) pontjaiban foglalt határozatai ellen

fellebbezésnek van helye a Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsánál.

- (2) A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsa 7 tagú, amely tagok között nem lehetnek jelen azok, akik az első vagy a másodfokú bíróság határozatában részt vettek.
- (3) **A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsának ülése egyszerű többséggel határozatképes.**

13. §

- (1) A Zsinati Bíróság teljes ülése az egyházi bíraskodásban vitássá vált elvi jelentőségű kérdések vonatkozásában – vagy ha az egyházi bíróságok eltérő gyakorlatát észlelik, az egységes jogértelmezés biztosítása céljából – jogegységi határozatot hozhat.
- (2) Jogegységi határozat hozatalát kezdeményezheti:
 - a) a Zsinati Bíróság elnöksége, vagy az **Egyházkerületi Jogi Bizottság elnöke**,
 - b) az Egyházmegyei Bíróság elnöksége vagy az **Egyházmegyei Jogi Bizottság elnöke**.
- (3) A Zsinati Bíróság a jogegységi határozatot szótöbbséggel hozza meg. Szavazategyenlőség esetén a tanácskozást vezető elnök szavazata dönt.
- (4) A Zsinati Bíróság jogegységi határozata kihirdetésétől kötelező az egyházi bíróságok ítélkezési gyakorlatára nézve. A jogegységi határozat kihirdetését megelőzően jogerősen befejezett ügyeket a jogegységi határozat nem érinti.

III. Fejezet

Bírói jogsegély

14. §

Más bíróság területén bírói cselekményeket megkeresés útján kell foganatosítani. Az egyházi bíróságok kötelesek a másik bíróság vagy hatóság megkeresésének 15 nap alatt eleget tenni. A megkeresés teljesítését meg kell tagadni, ha az törvénybe ütközik.

IV. Fejezet

A bírósági hatáskör megállapítása tárgyi összefüggés alapján

15. §

Ha több olyan panaszlott van, akinek az ügyében az első fokú eljárás a törvény rendelkezésénél fogva más-más szintű bíróság hatáskörébe tartozik, és a cselekményeik összefüggenek, a tárgyi összefüggésnél fogva a magasabb fokú bíróság jár el.

V. Fejezet

Bírósági illetékesség

16. §

Egyháztagnak fegyelmi és igazgatási ügyében az a presbitérium illetékes eljárni, amely egyházközség tagja a panaszlott.

17. §

- (1) Tisztségviselők bírósági ügyében az a hatáskörrel bíró elsőfokú bíróság illetékes, amelynek a területén a tisztségviselő tisztségét betölti. Ha ugyanabban a fegyelmi ügyben több olyan panaszlott van, akire nézve első fokon más-más azonos szintű bíróság lenne hivatott eljárni, az a bíróság fog eljárni, amelyik előtt az eljárás előbb megindult.
- (2) A bíróságok között felmerült hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén az eljáró bíróságot a Zsinati Bíróság elnöksége jelöli ki. Határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

VI. Fejezet

Bírói eskü

18. §

Az egyházi bíróság tagjai kötelesek külön bírói esküt tenni az őket megválasztó testület előtt. Az eskü szövege a következő: „Én bíró, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy azokban az ügyekben, amelyekben mint bíró működöm közre, az egyházi törvények értelmében, a Szentírás szellemében igazságosan és lelkiismeretesen, részrehajlás nélkül, legjobb tudásom szerint fogok eljárni. A hivatali titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen! Ámen”

VII. Fejezet

A képviselő

19. §

- (1) Egyházi bíróság előtt a fél személyesen vagy meghatalmazott útján járhat el.
- (2) Nem lehet meghatalmazott:
 - a) aki 18. életévét még nem töltötte be,
 - b) akit jogerős bírói ítélet a közügyektől eltiltott,
 - c) akit a bíróság jogerős ítéletével gondnokság alá helyezett.
- (3) A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, az ügyvédnek adott meghatalmazáshoz tanúk alkalmazása nem szükséges.

VIII. Fejezet

Bírák kizárása – bíróság kijelölése

20. §

- (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt:
 - a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy,
 - b) az a) pont alá eső személy képviselője, vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár,

- c) az a) vagy b) pont alá eső személynek egyenes ági rokona és annak házastársa, az örökbefogadó és nevelő szülő, az örökbefogadott és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a jegyes, a házastárs egyenes ági rokona és testvére, valamint a testvér házastársa (hozzátartozója),
 - d) akit az ügyben tanúként kihallgattak, vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte,
 - e) olyan határozat felülbírlásában, amelynek meghozatalában részt vett,
 - f) az, akitől az ügy tárgyilagossága megítélése egyéb okokból nem várható el (elfogultság).
- (2) Az a-e) pontokban felsorolt eseteket a bíróság hivatalból köteles figyelembe venni az eljárás bármely szakában.
 - (3) Az (1) bek. f) pontjában feltüntetett kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ezt nyomban bejelentette.

21. §

- (1) Ha a bíró a reá vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, vagy saját mellőzéséhez maga is hozzájárul, másik bíró behívásáról a bíróság elnöksége gondoskodik.
- (2) A felmerült érdekeltségre vonatkozó kifogás tárgyában a bíróság elnöksége dönt. E döntés meghozataláig az eljárást fel kell függeszteni. Ha valamelyik bíró érdekeltségét a bíróság elnöksége megállapította, az elnökség új tag behívásáról intézkedik.
- (3) Ha a kizárási ok irányuló bejelentést nem maga a bíró tette, nyilatkozatát a döntés előtt be kell szerezni.
- (4) A kizárást kimondó határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, a kizárást megtagadása miatt pedig csak abban a fellebbezésben lehet panaszt tenni, amely az ügy érdemében hozott határozat ellen irányul.

22. §

Ha a kizárási ok az egész bíróságra, illetve a bíróság elnökségére – kivéve a Zsinati Bíróságot – kiterjed, vagy annyi tagjára nézve áll fenn, hogy a bírói tanács nem alakítható meg, másik azonos hatáskörű bíróság kijelölésének van helye. A bíróság kijelölésének jogát az Egyházmegyei Bíróságot illetően a Zsinati Bíróság elnöksége gyakorolja.

III. Rész

ELJÁRÁS KISEBB SÚLYÚ VÉTSÉGEK ESETÉBEN

23. §

- (1) Ha az egyháztagnak olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem éri el, őt a presbitérium elnöksége intésben részesítheti.
- (2) Az intés történhet:
 - a) négy szemközti,
 - b) a presbitérium jelenlétében.

24. §

- (1) Ha az egyházi tisztségviselő olyan kisebb szabálytalanságot követ el, vagy olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem

éri el, őt az illetékes Egyházmegyei vagy Zsinati Bíróság elnöksége intéshben részesítheti.

- (2) Az intésh történhet:
- az elnökség jelenlétében,
 - a lelkészi testület jelenlétében.

25. §

- (1) A presbitérium elnökségének intéshkedése ellen a megintett a közléstől számított 15 napon belül a presbitériumhoz fordulhat fellebbezéssel.
- (2) A bíróság elnöksége által alkalmazott intésh ellen a megintett a bírósághoz fordulhat, és tárgyalást kérhet a közléstől számított 15 napon belül.

IV. Rész

A FEGYELMI ÜGYEK

I. Fejezet

A fegyelmi vétségek

26. §

Az egyháztág fegyelmi vétséget követ el, ha az egyháztagságból fakadó jogával visszaél, vagy kötelességét szándékosan vagy súlyosan gondatlanul nem teljesíti.

27. §

Az egyházi tisztségviselő fegyelmi vétségei:

- Isten Igéjével, illetve a Kárpátaljai Református Egyház Hítvallásaival ellentétes tanok hirdetése és terjesztése,
- hivatali jogaival való visszaélés, kötelezettségeinek megszegése,
- az egyházi szolgálatok el nem végzése, vagy akadályoztatás esetén a megfelelő helyettesről való gondoskodás elmulasztása,
- a hivatali teendők végzésében való mulasztás,
- az egyházi anyagi javak hűtlen kezelése, s minden olyan gondatlanság, mellyel az egyháznak kárt okoz,
- olyan cselekmény vagy mulasztás, amely az evangélium mértéke szerinti tiszta erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztség tekintélyét sérti, az egyház hitelét rontja, és a tisztségéhez szükséges bizalmat megingatja,
- ellenszegülés, engedetlenség az egyházi felsőbbsségek törvényes rendeleteivel és határozataival szemben,
- egyházi felsőbbsségnek, egyházi szolgáknak és egyháztágnak szóban vagy írásban történő rágalalmazása, becsületsértés, az egyházi vagy világi hatóságok vagy nagy nyilvánosság előtti hamis vádaskodás,
- a törvényes ellenőrzési kötelezettség elmulasztása,
- bűncselekmény elkövetése,
- házassági kötelék felróható felbontása.

II. Fejezet

Fegyelmi büntetések

28. §

A fegyelmi büntetések egyháztággal szemben:

- feddés,
- megfosztás a választás és választhatóság jogától 1-5 évi időtartamra.

29. §

Fegyelmi büntetések egyházi tisztségviselőkkel szemben:

(1) Főbüntetések:

- szóbeli feddés,
- írásbeli megrovás,
- pénzbüntetés,
- áthelyezés,
- választhatóságtól való megfosztás,
- tisztségtől való megfosztás,
- áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba,
- önálló lelkészből nem önálló lelkészé minősítés,
- hivatalvesztés.

(2) A d) pontban meghatározott jogkövetkezmény (áthelyezés) csak segéd és beosztott lelkésszel szemben alkalmazható.

(3) Az e) és h) pontokban foglalt büntetés 1-5 évig terjedő időtartamra szabható ki.

(4) Akit a bíróság hivatalvesztésre ítélt, szolgálatot nem láthat el, egyházi tisztsége megszűnik, nem választható és nem nevezhető ki.

(5) Mellékbüntetések:

- a jobb javadalmazású állásra vagy magasabb egyházi tisztség viselésére való választhatóság kizárása 1-5 évig terjedő időtartamra,
- egyes részjogosítványok, jogosultságok meghatározott időre történő megvonása.

30. §

(1) A 29.§ (1) bekezdésének c) és f) pontjaiban foglalt fegyelmi büntetés végrehajtása két évig terjedő próbaidőre felfüggeszhető, ha az elkövető személyi körülményeire tekintettel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett fegyelmi vétség miatt jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabnak ki, a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, és ezt a határozatban ki kell mondani.

(2) A büntetések közül az a), b) alattiak végrehajtását kihirdetés útján az eljáró bíróság foganatosítja.

(3) A c) pontban foglalt büntetés végrehajtása ügyében a bíróság megkeresi az elmarasztalt szolgálati felettesét, állásfenntartóját, munkáltatóját a pénzbüntetés levonás útján történő foganatosítása iránt.

(4) A 29.§ (1) bekezdésének d), e), f), g), h), i) pontokban meghatározott olyan fegyelmi büntetés kiszabása esetén, amely a szolgálati viszony adott helyen történő megszűnését eredményezi – amennyiben szükséges –, a lelkészi illetménylakás kiürítése iránt polgári bírósághoz kell fordulni.

(5) A pénzbüntetés: az egyházi tisztségviselő előző naptári évi illetményének egynegyed részét nem haladhatja meg.

(6) A pénzbüntetés alapjául figyelembe veendő összeg: az előző évi díjlevélben meghatározott jövedelem.

(7) Amennyiben e törvény 29.§ (1) bekezdés d), e), f), g), h), i) pontjai szerinti főbüntetés, illetve a (2) bekezdés szerinti mellékbüntetés kerül kiszabásra, a határozatot meg kell küldeni a Zsinat elnöksége részére.

V. Rész

A BÍRÓSÁG HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ IGAZGATÁSI ÜGYEK

31. §

Az egyházi tisztségviselők választása, megbízatása, javadalmazása, nyugdíjazása, áthelyezése, anyagi felelősségének érvényesítése körében felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek és egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése a jogszabályok értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban az illetékes egyházi bíróság hatáskörébe tartozik.

VI. Rész

BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

I. Fejezet

Az előkészítő eljárás

32. §

- (1) Az egyházi bíróság előtti eljárás hivatalból vagy a panaszos kérelmére indulhat.
- (2) Bármely egyházi szervnél vagy hatóságnál tett bírói hatáskörbe tartozó bejelentést vagy panaszt 8 napon belül kell az illetékes egyházi bíróság elnökségéhez eljuttatni, amiről a panaszost is értesíteni kell.
- (3) Az illetékes egyházi bíróság elnöksége 8 napon belül köteles a panaszt megvizsgálni.
- (4) Amennyiben a panasz hiányos, úgy hiánypótlásra vissza kell adni azzal a feltétellel, hogy a panaszt a hiánypótlással és a bizonyítékok megjelölésével együtt 8 napon belül a panasztevő jogosult ismét benyújtani. Ennek elmulasztása esetén a bíróság elnöksége a panaszt visszautasítja.
- (5) A bíróság elnöksége – amennyiben nincs helye a 36.§ (1) bekezdésében szabályozott eljárásnak – a szabályszerűen benyújtott panasz egy másolati példányát megküldi a panaszlottnak, és felkéri, hogy 8 napon belül terjessze elő ezzel kapcsolatos nyilatkozatát az erre vonatkozó bizonyítékokkal együtt.

33. §

- (1) A nyilvánvalóan alaptalan panaszt a bíróság elnöksége indokolt határozattal elutasítja. Ez ellen a határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslatnak van helye.
- (2) Ha az (1) bek. alkalmazásának nincs helye, a bíróság elnöksége az ügy iratait az illetékes Jogi Bizottságnak adja át, aki gondoskodik az előzetes vizsgálat lefolytatásáról.

34. §

- (1) A Jogi Bizottság a panasz kivizsgálása során a panaszost és panaszlottat, valamint a tanúkat és szakértőket a szükséghez képest kihallgatja, az ügy felderítéséhez szükséges bizonyítékokat és okiratokat beszerzi.
- (2) A vizsgálatot 30 napon belül le kell folytatni. Ez indokolt esetben az elnökség hozzájárulásával további 30 nappal meghosszabbítható.
- (3) A vizsgálat befejezése után az összes irat betervezésével indítványt terjeszt elő a bíróság elnökségéhez, amelyben az eljárás lefolytatásának

elrendelését, vagy az eljárás megszüntetését indítványozza.

35. §

- (1) A bíróság elnöksége a Jogi Bizottságnak indokolt javaslatára a fegyelmi eljárás elrendelését megtagadja, ha:
 - a) a vizsgálat tárgyává tett magatartás nem képez fegyelmi vétséget,
 - b) ha a fegyelmi vétséget képező magatartás elévült,
 - c) ha a fegyelmi eljárás lefolytatásának egyéb akadálya van.
- (2) Az eljárás elrendelését megtagadó határozat ellen annak kézbesítésétől számított 15 napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemnek van helye.

36. §

Ha az eljárás megtagadásának nincs helye, a bíróság elnöksége a fegyelmi eljárás lefolytatását elrendeli, az eljáró tanácsot kijelöli. A panaszost az eljárás költségei megelőlegezésére és letétbe helyezésére kötelezheti.

37. §

Az igazgatási ügyekre vonatkozó eljárás szabályokat a törvény X. része tartalmazza. Az előző §-okban foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell azzal, hogy az eljárás során – amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi – az egyezségkötést elő kell segíteni.

II. Fejezet

A tárgyalás

38. §

- (1) A tárgyalási határnapot a tanács elnökének úgy kell meghatározni, hogy az idézés kézbesítése és a határnap között legalább 8 nap legyen.
- (2) A tárgyalásra a Jogi Bizottság elnökét vagy képviselőjét, panaszost, panaszlottat és képviselőiket idézni kell.
- (3) A tanúk és szakértők indítványra vagy szükség esetén idézhetők.
- (4) A panaszlottal közölni kell a panaszt és a Jogi Bizottság indítványát az idézéssel együtt.

39. §

- (1) A tárgyalás nyilvános.
- (2) A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről bármikor kizárhatja, ha az közérdekből vagy jogos magánérdekből feltétlenül szükséges. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

40. §

- (1) A bírósági eljárás során az ügyfelet megilleti a nyilatkozattétel joga, köteles viszont legjobb tudása szerint jóhiszeműen közreműködni. Ennek érdekében az eljáró bíróság az ügyfelet jogairól és kötelességeiről tájékoztatja.
- (2) A tárgyaláson a tanács elnöke felügyel a rend fenntartására és arra, hogy a felek jogait a törvény szerint gyakorolják. Azt, aki a rendet zavarja, rendreutasítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén az illetőt a teremből kiutasítja, a tárgyalást távollétében folytatja.

- (2) Súlyosabb rendzavarás esetén az elnök az egyházi fegyelmi hatóság alá tartozó személyek ellen az illetékes egyházi bíróság elnökségénél jelzéssel él fegyelmi eljárás megindítása céljából.

41. §

A Bírói Tanács elnöke a tárgyalást a felek és az ügy tárgyának megjelölésével megnyitja. Megállapítja, hogy a bíróság tagjai teljes számban megjelentek, továbbá, hogy a felek, a tanúk és szakértők megidézése szabályszerűen megtörtént, és a tárgyalás megtartásának nincs akadálya.

42. §

- (1) A tárgyalás megnyitása után az elnök a bíróság tagjait és a jegyzőkönyv vezetőjét nyilatkozatra hívja fel a tekintetben, hogy nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 23. §-ban felsorolt kizárási ok.
- (2) A bíróság tagjainak nyilatkozata után a felek és képviselőik szólítandók fel nyilatkozattételre, hogy a bíróság tagjai ellen van-e kifogásuk.
- (3) Kifogás előterjesztése esetén a 20. § és a 21. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

43. §

- (1) A tárgyaláson a Bírói Tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a Jogi Bizottság képviselője előterjeszti indítványát, a panaszlott a védekezésért.
- (2) A bíróság lefolytatja a bizonyítást, és ennek keretében szükség szerint a megidézett tanúkhöz és szakértőkhöz a bíróság tagjai, a jogi bizottság elnöke vagy képviselője, a panaszos és panaszlott kérdéseket tehetnek fel, és a felmerült ellentmondásokra szembesítést rendelhet el.

44. §

- (1) A bizonyítási eljárás befejezése után a Jogi Bizottság végindítványt terjeszt elő.
- (2) A panaszlott vagy képviselője a Jogi Bizottság képviselőjének a végindítványban foglaltakra nyilatkozatot tehet.

45. §

- (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet jegyzőkönyvvezető vezet, és amelynek tartalmaznia kell a jelenlevők megnevezését és a tárgyalás lefolyását (a panaszos, a panaszlott, a kihallgatott tanúk és szakértők vallomását, az indítványokat és észrevételeket).
- (2) Ha az eljárás során a felek között egyezség jött létre, rögzíteni kell annak tartalmát és a bíróság jóváhagyó határozatát.
- (3) Ha a bíróság határozata nem egyhangú, külön tanácskozási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a szavazásban kisebbségben maradt bíró különvéleményét. Ezeket lepecsételt, zárt borítékban kell az iratokhoz csatolni, és csak a jogorvoslat tárgyában eljáró bíróság bonthatja fel és tekintheti meg.
- (4) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a határozat kihirdetésénél a felek és képviselőik közül kik voltak jelen.
- (5) A jegyzőkönyvet a Bírósági Tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

III. Fejezet

A bírósági határozatok

46. §

- (1) A bíróság az ügy érdemében és az eljárás folyamán felmerülő egyéb kérdésekben is határozattal dönt.
- (2) A bíróság a határozat meghozatalánál a bizonyítékokat, az enyhítő és súlyosbító körülményeket szabadon mérlegeli.

47. §

A bíróság határozatát zárt ülésen hozza meg, nyilvánosan hirdeti ki, és 15 napon belül írásban közli a felekkel.

48. §

- (1) A határozat három részből áll: bevezető, rendelkező és indokolás részekből.
- (2) A bevezető résznek tartalmaznia kell az ügyszámot, a bíróság, valamint a felek és képviselőik megnevezését, a határozathozatal helyét és idejét.
- (3) A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a bíróság döntését és a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást. Utalni kell a fellebbezés lehetőségére vagy kizártságára, annak határidejére, címzettjére és benyújtásának helyére.
- (4) A határozat indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekre a bíróság határozata alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényállást nem találta bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

- (5)
- a) A határozat rendelkező részében dönteni kell az eljárási költségekről, és azok viseléséről. Költségek: a bíróság tagjai, a Jogi Bizottság képviselői, a tanúk, szakértők útiköltségei, napidíjai és az eljárás során felmerült összes egyéb költség. Költség a felet képviselő ügyvéd készkiadása és munkadíja is.
- b) Fegyelmi ügyben a bíróság kötelezi a panaszlottat az eljárási költségek részben vagy egészben történő megfizetésére, amennyiben őt vétkesnek mondja ki.
- c) Igazgatási ügyben a bíróság a költségek viselése felől az összes adat mérlegelésével dönt.
- (6) Ha a bíróság a fegyelmi ügyben a panaszlottat felmenti, vagy az eljárást megszünteti – kivéve 74. § (1) bekezdésben foglaltakat –, a teljes perköltséget a panaszló fizeti.

49. §

Egyházi javadalmat élvező személy terhére megállapított költségeket a teljesítési határidő eredménytelen eltelte után a bíróság felhívására a jogerős határozat alapján a folyósított havi illetményéből, annak 30% erejéig le kell vonni, és a bíróság rendelkezése szerint kell átutalni.

IV. Fejezet

A fellebbezés

50. §

- (1) Fegyelmi ügyben fellebbezésre jogosult a Jogi Bizottság, a panaszlott és akire a határozat rendelkezést tartalmaz.
- (2) Fellebbezésnek a bíróság ügydöntő és azon határozata ellen van helye, amelyre nézve ezt a törvény kifejezetten megengedi.
- (3) Egyéb bírói vagy elnökségi hatáskörben meghozott határozatok és intézkedések ellen az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben lehet jogorvoslatot kérni.
- (4) Az egyháztagok fegyelmi és a bírósági hatáskörbe tartozó igazgatási ügyében hozott presbitériumi határozat ellen fellebbezésnek van helye az illetékes Egyházmegyei Bírósághoz.

51. §

- (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a határozatot hozó bíróságnál kell benyújtani.
- (2) A határidőn túl benyújtott, nem a jogosulttól származó, vagy a törvényben egyébként kizárt fellebbezést a megfellebbezett határozatot hozó bíróság elnöksége visszautasítja.
- (3) A fellebbezést visszautasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a felsőbb fokon eljárni hivatott bírósághoz.
- (4) A fellebbezési határidőt mulasztó fél a határidő lejártát követő 15 napon belül elfogadható indokolással igazolhatja mulasztását. Az igazolás elfogadása felől az első fokon eljáró bíróság dönt. Határozata ellen külön fellebbezésnek van helye.

52. §

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

53. §

- (1) A fellebbezett ügy iratait a fellebbezési határidő lejártától számított 8 napon belül a bíróság köteles a felsőbb fokú bíróság elnökségéhez felterjeszteni.
- (2) A fellebbezési eljárás során a 38–45. § szabályai megfelelően irányadók.
- (3) A fellebbezési tárgyalás határnapjáról a másodfokon eljáró **KRE Jogi Bizottságát** is értesíteni kell, a határozat és a fellebbezés megküldésével.

54. §

A fellebbezési tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a Jogi Bizottság tagja és a panaszlott teszi meg észrevételeit.

55. §

- (1) A fellebbezési bíróság az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállás alapján határoz, figyelembe véve a felek által a fellebbezési eljárás során újonnan előadott és bizonyított tényeket is.

- (2) A fellebbezési bíróság az elsőfokú határozatot helybenhagyja, megváltoztatja, hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot – szükség esetén – új eljárásra utasítja, vagy az eljárást megszünteti.

56. §

Ha a fellebbezési bíróság az ügyet a tényállás tisztázatlansága miatt nem tudja elbírálni, az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot megfelelő iránymutatással új eljárásra utasítja.

57. §

- (1) A fellebbezési bíróság az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasítja,
 - a) ha az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva,
 - b) ha az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt eseteket a fellebbezési bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.

58. §

A fellebbezési bíróság határozatát az első fokon eljáró bíróság elnöksége útján kézbesíti.

V. Fejezet

Az újrafelvétel

59. §

- (1) A jogerős határozat ellen perújításnak van helye, ha a fél olyan tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az – elbírálás esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.
- (2) Az (1) bekezdés alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során önhibáján kívül nem érvényesíthette.

60. §

Az újrafelvétel iránti kérelem előterjesztésének határideje a jogerős határozat szabályszerű közlésétől számított két év. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

61. §

Az újrafelvétel elrendelésének a bírói határozat végrehajtására halasztó hatálya csak akkor van, ha azt az újrafelvételt elrendelő bíróság kimondja.

62. §

Az újrafelvételt elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

63. §

Az újrafelvételi eljárás lefolytatására a jelen törvényben foglalt eljárási szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

64. §

A választás érvényessége vagy érvénytelenítése tárgyában folytatott bírósági ügyekben újrafelvételnek nincs helye.

65. §

Az újrafelvételi eljárásban nem vehet részt az a bíró, aki az alaphatározat meghozatalában részt vett.

VI. Fejezet

A felülvizsgálat

66.§

A bíróság jogerős ügydöntő határozata vagy határozatának meghatározott része ellen felülvizsgálatnak van helye, ha törvénytörtő büntetést szabtak ki vagy intézkedést alkalmaztak. Felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a jogerős határozat anyagi jogszabályt sért, a határozatot az eljárási jogszabályok megsértésével hozták meg, és ezek az ügy eldöntését érdemben befolyásolták.

67.§

- (1) A felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak igazgatási ügyben a felek, fegyelmi ügyben a panaszlott, a Jogi Bizottság, és mindazok, akikre vonatkozóan a határozat rendelkezést tartalmaz.
- (2) A beadványban meg kell jelölni azt a jogszabálysértést, amelyre a kérelmező felülvizsgálati kérelmét alapozza.
- (3) Felülvizsgálati eljárásnak nincs helye, ha a kérelem benyújtására egyébként jogosult a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki.
- (4) A felülvizsgálati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, de kérelemre a bíróság elnöksége vagy az eljáró tanács a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

68. §

A felülvizsgálati kérelmet a jogerős határozat közlésétől számított 60 napon belül lehet előterjeszteni az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnál. A bíróság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival 30 napon belül köteles felterjeszteni a Zsinati Bírósághoz.

69.§

A Zsinati Bíróság Elnöksége 30 napon belül a kérelmet megvizsgálja, és a kérelmezőt beadványa kiegészítésére

szólítja fel, ha a kérelemből nem lehet megállapítani, hogy azt milyen jogszabálysértésre alapozták.

A törvényben kizárt, nem jogosulttól származó, ismételt vagy elkésett indítványt a Zsinati Bíróság Elnöksége elutasítja. Elutasítja a kérelmet akkor is, ha megállapítható, hogy a kérelmező a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki, illetve az e paragrafusban meghatározott felhívásnak 15 napon belül nem tett eleget.

70. §

- (1) Amennyiben a felülvizsgálati kérelmet nem a Jogi Bizottság képviselői terjesztik elő, úgy azt a Zsinati Bíróság Elnöksége a Jogi Bizottság részére az ügy irataival együtt nyilatkozattétel végett megküldi.
- (2) A KRE Jogi Bizottsága köteles észrevételeit a felhívástól számított 30 napon belül előterjeszteni.

71. §

A Zsinati Bíróság a felülvizsgálati kérelemnek helyt ad, ha azt állapítja meg, hogy törvénytörtő büntetést szabtak ki vagy törvénytörtő intézkedést alkalmaztak. Helyt ad a felülvizsgálati kérelemnek akkor is, ha a jogerős határozat anyagi jogszabályt sért, a határozatot az eljárási jogszabályok megsértésével hozták meg, és ezek az ügy eldöntését érdemben befolyásolták.

72. §

- (1) A Zsinati Bíróság az ügyben a jogerős határozat meghozataláig keletkezett iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését.
- (2) A megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, és a korábban eljáró bíróságot, illetőleg a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, amennyiben a tényállás megállapításához új bizonyítás felvétele szükséges, vagy lényeges eljárási szabály figyelmen kívül hagyásával hozott határozatot az alsóbb fokú bíróság.
- (3) A Zsinati Bíróság maga is hozhat a törvénynek megfelelő határozatot, ha a felülvizsgálati törvényi feltételei fennállnak, és a határozat meghozatalához szükséges tények az iratokból megállapíthatóak.
- (4) A Zsinati Bíróság, amennyiben az indítványnak nem ad helyt a felülvizsgálati kérelmet elutasítja, és a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

73. §

Amennyiben a Zsinati Bíróság határozata ellen nyújtanak be felülvizsgálati kérelmet, úgy a Zsinati Bíróság teljes ülése jár el.

VII. Rész

A HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA

74. §

- (1) Jogerős bírói határozat alapján végrehajtásnak van helye.
- (2) Jogerős az a bírói határozat:
 - a) amely ellen fellebbezési jogukról a felek lemondtak,
 - b) amely ellen a törvényes határidőben a jogosultak egyike sem jelentett be fellebbezést, vagy a fellebbezést visszavonta,
 - c) amely ellen további fellebbezésnek a törvény értelmében nincs helye.

75. §

- (1) A bíróság jogerőre emelkedett, ügydöntő határozatát jogerősítési záradékkal látja el, és megküldi a feleknek.
- (2) A jogerős határozatokat az egyházkerület elnökségével az első fokon eljáró bíróság elnöksége közli. Az egyházkerület elnöksége a fegyelmi büntetésekről nyilvántartást vezet.
- (3) Amennyiben a bíróság választhatóságtól megfosztás, tisztségtől való megfosztás, áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba, önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés, hivatalvesztés büntetést szab ki [29. § (1) bek. e), f), g), h), i)], a jogerős határozatot hozó egyházi bíróság elnöksége a határozat rendelkező részét köteles a jogerőre emelkedést követően illetékességtől függően, megyei vagy kerületi lelkészgyűlésen ismertetni.

76. §

A végrehajtás elrendeléséről az első fokon eljáró bíróság elnöksége gondoskodik.

VII. fejezet

A felfüggesztés

77. §

- (1) A bíróság elnöksége vagy az eljáró bírói tanács a fegyelmi eljárás során a tisztségviselőt tisztségéből felfüggesztheti:
 - a) ha ellene büntetőeljárás van folyamatban,
 - b) ha a felfüggesztés a fegyelmi vétség súlyára vagy jellegére tekintettel szükséges.
- (2) A bíróságnak a tisztségviselőt tisztségéből fel kell függeszteni, ha határozatában a 29. § (1) d), f), h), i) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést alkalmazta, a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időtartamra.

78. §

- (1) A felfüggesztés kimondására vagy megszüntetésére az a bíróság illetékes, amely a tisztségviselő ügyében első fokon eljárni hivatott. A felfüggesztés tárgyában – a tárgyalás mellőzésével is – indokolt határozatot hoz.
- (2) A felfüggesztés tárgyában hozott határozat ellen halasztó hatállyal nem bíró egyfokú fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokú bíróság 15 napon belül köteles elbírálni.

- (3) A bíróság elnöksége a felfüggesztést legfeljebb 30 napra, illetve az eljáró bírói tanács megalakulásáig mondhatja ki. Az eljáró bírósági tanács ezt legfeljebb kétszer 60 nappal hosszabbíthatja meg.

79. §

- (1) A felfüggesztett tisztségviselő részére a természetben járó javadalmán kívül illetményének felét kell folyósítani.
- (2) A bíróság a felfüggesztésről értesíti a felfüggesztett szolgálati felettesét, aki a felfüggesztett helyettesítéséről gondoskodik.

80. §

A felfüggesztés megszűnik:

- a) ha a bíróság az eljárást jogerős határozattal megszüntette,
- b) ha a 78. § (3) bekezdésben meghatározott idő letelt,
- c) ha a bíróság a tisztségviselővel szemben kiszabott jogerős ítéletében nem alkalmazott hivatalvesztés fegyelmi büntetést.

81. §

A visszatartott illetményt a tisztségviselőnek ki kell fizetni, hogyha a bíróság nem alkalmazott a 29. § (1) bek. f) vagy i) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést.

82. §

- (1) A fegyelmi eljárás megszűnik, ha a panaszlott a bíróság jogerős érdemi határozatának meghozatala előtt tisztségéről és a hozzá fűződő minden igényéről – beleértve az újabb választhatóságra való jogát is – lemond.
- (2) A fegyelmi vétségből származó kárigény érvényesítését – a panaszlottal szemben – sem a lemondás, sem az eljárás megszüntetése nem érinti.

VIII. Rész

I. Fejezet

Különleges szabályok a fegyelmi eljárásnál

83. §

Nyugdíjasként tovább szolgáló egyházi tisztségviselő ellen akár nyugdíjazása előtt, akár nyugdíjasként elkövetett fegyelmi vétsége miatt fegyelmi eljárás indítható.

II. Fejezet

Az elévülés

84. §

- (1) Fegyelmi eljárást a vétségnek az illetékes fegyelmi hatóság tudomására jutásától számított 6 hónapon belül lehet megindítani.
- (2) Fegyelmi eljárást a fegyelmi vétség elkövetésétől számított két éven belül – bűncselekmény elkövetése esetén két

- éven túl is –, de legkésőbb a büntetőeljárás jogerős befejezésétől számított 3 hónapon belül lehet megindítani.
- (3) A bíróság igazgatási hatáskörébe tartozó polgári jogi igények az esedékességtől számított 5 év alatt évülnek el.

IX. Rész

MENTESÜLÉS A FEGYELMI BÜNTETÉS HÁTRÁNYOS KÖVETKEZMÉNYE ALÓL

85.§

- (1) A fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselő a törvény erejénél fogva mentesül a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól:
- a feddés büntetés esetében a határozat jogerőre emelkedésével,
 - az írásbeli megrovás esetében a jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével,
 - pénzbüntetés esetében a kifizetésétől számított 1 év elteltével,
 - segéd- vagy beosztott lelkész áthelyezése esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 év elteltével,
 - tisztségtől megfosztás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 év elteltével,
 - választhatóságtól megfosztás esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
 - áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba büntetés kiszabása esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
 - önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
 - a hivatalvesztésre ítélt tisztségviselőt a határozat jogerőre emelkedését követő 5 év elteltével – kérelmére – a Zsinati Bíróság a Lelkészképesítő Bizottság állásfoglalásának beszerzése után mentesítheti a büntetés hátrányos következményei alól, ha példamutató egyházi és családi magatartása alapján arra érdemes.
- (2) A Zsinati Bíróság a fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselőt kérelmére, egyházmegyei és egyházkerületi felettesei egybehangzó ajánlására az (1) bekezdésben meghatározott idő eltelte előtt is mentesítheti a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól, ha kiemelkedő szolgálata és példamutató magatartása alapján arra érdemes.
- (3) A hátrányos következmények alóli mentesítés nem jelenti egyben a fegyelmi eljárást megelőző állapot visszaállítását, különös tekintettel a szolgálati helyre és beosztásra.

X. RÉSZ

ELJÁRÁS IGAZGATÁSI ÜGYEKBEN

86. §

- (1) A törvény 31.§-ában meghatározott igazgatási ügyekben, e részben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (2) Ha más jogszabály szorosabb határidőt nem ír elő, úgy az igazgatási ügy bírósághoz történő beérkezését követően a bíróság 30 napon belül köteles az előkészítő eljárást megtenni, és köteles az elsőfokú ügyszöveget

határozatot 90 napon belül meghozni. Ez utóbbi határidőt a bíróság elnöke egy ízben indokolt esetben legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja. Erről a feleket köteles értesíteni.

- (3) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban e törvény XI. részében meghatározott soronkívülségi szabályokat kell alkalmazni.

87. §

- (1) Hatáskör és illetékesség:
- Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegye vagy az egyházmegyei intézmény közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt Egyházmegyei Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházkerület közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és a Zsinat közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában az Egyházmegyei Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő az egyházmegye és a hozzá tartozó egyházközség vagy egyházi intézmény közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt másik Egyházmegyei Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő azonos egyházkerület különböző egyházmegyéihez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt, nem érintett Egyházmegyei Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő egy egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el.
 - Az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és egyházkerület és a hozzá tartozó egyházi szervezet közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el.
- (2) A felek által kiválasztott bíróság jár el, ha valamennyi fél erre irányuló kérelmet terjeszt elő, figyelemmel az (1) bekezdésben megállapított hatásköri szabályokra.
- (3) Nem lehet kirendelni azt a bíróságot, amely ellen valamennyi érintett tiltakozott.
- (4) A bírák kizárása ügyében a 20–21. §-ok rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a bíróság elnökének kizártsága kiterjed a bíróság egészére.

88. §

- (1) Amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi, a Bíróság Elnökségének meg kell kísérelni a felek közötti egyezség létrehozását.
- (2) Ha a rendelkezésre álló iratok alapján az ügy eldönthető, a bíróság elnöke ezt írásban közli a felekkel.

Amennyiben 8 napon belül nem kéri tárgyalás megtartását, a bíróság tárgyalás mellőzésével hozza meg határozatát.

- (3) Amennyiben a bíróság tárgyalást tart, a 38–45. §-ok rendelkezései szerint kell eljárni, de zárt tárgyalás nem rendelhető el.

89. §

A határozatokra vonatkozóan a 46–49. §-ok rendelkezéseit kell figyelembe venni.

90. §

- (1) A határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.
(2) A másodfokú eljárásban is lehetősége van a bíróságnak a tárgyalás mellőzésére a 88. §-ban foglaltak szerint.
(3) Egyébként a fellebbezésre vonatkozó 50–58. §-ok értelemszerűen alkalmazandók.

91. §

Újrafelvételnek nincs helye.

92. §

A határozatok végrehajtására a 74. § és a 76. § rendelkezései vonatkoznak.

XI. Rész

SORONKÍVÜLI ELJÁRÁS

93.§

(1) A Választási Bizottság jelöléssel vagy választással kapcsolatos határozata ellen benyújtott panasz esetén az illetékes bíróság elnöksége – e törvény 20–21. §-ainak figyelembevételével – az előkészítő eljárásra vonatkozó eljárási cselekmények mellőzésével 3 napon belül kirendeli az eljáró Bírói Tanács tagjait.

(2) Az elnökség a kirendelésről szóló határozatot megküldi az eljáró Bírói Tanács tagjainak, valamint az illetékes Jogi Bizottságnak, azzal a felhívással, hogy 3 napon belül tegye meg írásbeli indítványát.

(3) Az elnökség a kirendelésről értesíti a panaszost, azzal a felhívással, hogy amennyiben tárgyalás tartását kéri, vagy bizonyítási indítványa van, azt a felhívás kézhezvételétől számított 3 napon belül jelentse be, ellenkező esetben az eljáró Bíróisági Tanács a rendelkezésre álló iratok alapján, tárgyalás mellőzésével határoz.

94.§

- (1) Az eljáró Bíróisági Tanács tárgyalás tartása esetén 5 napos tárgyalási időközzel megidézi a panaszost, és a Jogi Bizottság képviselőjét, azzal a figyelmeztetéssel, hogy távolmaradásuk a tárgyalás megtartásának nem képezi akadályát.
(2) Az eljáró tanácsnak a panasz beérkezésétől számított legkésőbb 30 napon belül ügydöntő határozatot kell hozni.
(3) Az eljáró tanács a határozatot annak meghozatalától számított 3 napon belül írásba foglalja, és azt megküldi a bíróság elnökségének, a korábbi határozatot hozó Választási Bizottságnak, a panaszosnak, a Jogi Bizottságnak.
(4) A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, az a kihirdetés napjával jogerőre emelkedik.
(5) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban újrafelvételnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Záró rendelkezések

95. §

- (1) E törvény hatályba lépését a Zsinat határozza meg a második olvasatban történő elfogadás után.
(2) E törvény rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.
(3) Ahol a törvény eljárási cselekményekre határidőt állapít meg, a folyamatban levő ügyekben e határidők kezdő napja a törvény hatályba lépésének napja.

Jelen törvény 2008. október 31-én lép hatályba.

Megállapította a Kárpátaljai Református Egyház Zsinata.

Kelt: Balazsér, 2008. június 05.